X. évfolyam. Sümegen, 1902. október 26. 43. szám.

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos petitsor egyszeri hirdetésért 18 fil., többszöri hirdetésnél 14 fil. — Hivatalos hirdetésenként minden szó 4 fil. — Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő: ÉLES KÁROLY.
A kiadók nevében: Lukonich Gábor dr. Bárdié György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Schicht-szappan.

Vannak, akik a nép müveltségének fokozatát a szappanfogyasztásból itélik meg. Ha valamelyik jámbor magyar statisztikus csakugyan elfogadja ezt az elvet, ugy legokosabban teszi, ha a magyar közmiveltség statisztikai adataiért a cseh Schicht-gyárhoz fordul. Ellenkező esetben, ha magyar szappanosoktól szerzi be adatait, ugy arra a leverő eredményre jut, hogy a magyar nép valamelyik polinéziai vad nép mivelődési fokozatán tengődik. Az a statisztikus hazai szappanosok adataiból megdöbbenve látja, minő óriási hanyatlás sujtotta az ő népét a közmüvelődés terén, jóllehet kulturalis intézetek dolgában ma-holnap fölveheti a versenyt a nyugoti nagy nemzetekkel.

Micsoda más eredményre jut az a statisztikus a Schicht-gyár adataiból. Kisüti mint kétszer kettő négy, hogy a magyar nemzet nem csupán első kulturnemzete a földnek, hanem a többi népek fölött oly magasan ragyog, mint a nap az égen. Erre a fönséges eredményre jut, mert a magyar nép az isteni Schicht-gyárra esküszik és annak a szappanjával mos és mosdik.

Vajjon melyik magyar kebel feszül a nemzeti büszkeségtől, midőn ezt a fönséges eredményt látja? Mi megdöbbenünk rajta, mert azt látjuk benne, miként ömlik a nemzet pénze a szappanfogyasztás óriási csatornáján is a külföld zsebébe; azt láttuk benne, miként hizik a külföld a magyar nép zsirján s mint szegényedik ez uton is az ország.

A kisiparnak hány ágát tette tönkre az osztrákok hatalmas nagyipara. Ezekhez a tönkretett, megsemmisült iparágakhoz innen-onnan odafekszik a szappanos ipar is. Valamikor kitünő mesterség volt ez, amely iparosát jólétbe juttatta: ma a Schicht és egyéb osztrák gyárak nyomása alatt napról-napra sinylik s ma-holnap hirmondója sem marad.

Kikerülhetetlen végzet ez, hisz egy-egy kisvárosi kereskedő is vaggon számra hozatja és varrja a közönség nyakába az osztrák árut.

És a közönség? Keresi is a mi közönségünk a portéka eredetét, mikor még a minőségével sem sokat törődik. Az a magyar kis szappanos kitünő cikket készit és mégis leveri az osztrák ipar zagyvaléka, mert közönségünk vastag, bünös közönye miatt saját fészkében, a magyar kis szappanos tőszomszédságában is fészket ver az idegen árucikk s emellett ez a nagytermés rettenetes sulyával ránehezedik és agyonnyomja a magyar kisiparost.

Valaki erre ezt mondja: Ez a természet rendje. A kisiparnak pusztulnia kell a hatalmas nagyipar elől, igy esett ez meg más államokban is. Igaz lehet ez, de a külföld és a magyar állam viszonyai között óriási a különbség. Mig egyebütt a kisipart a hazai nagyipar szivja föl s vele erősödik, addig nálunk, a mi közgazdasági helyzetünkben kisiparunk tisztán idegen, az osztrák nagyipar áldozatául esik. Ezzel elpusztul a magyar nemzet egyik nagyszámot tevő osztálya, helyébe nem támad uj, hanem idegen, velünk ellenséges érdekek erejét növeli, midőn fogyasztásunk tisztán annak érdekkörébe esik. Az a sok-sok millió tehát, amely népünk fogyasztása révén a külföld zsebét hizlalja, a magyar iparosoktól vonódik el, vele napról-napra gyöngül e nemzet ereje, terjed a szegénység, a nyomoruság, aminek a nyomában ismét igen becses szellemi és erkölcsi javak pusztulnak el. Ennek a szomoru, leverő állapotnak csakis általános, erős, hathatós, nemzeti öntudattól, és kötelességérzettől áthatott, minden idegent mereven, ridegen visszautasitó állásfoglalással lehet akadályt vetni. Csak ugy, ha minden ház küszöbére odaállitjuk a vámsoropót, amelyen semmiféle idegen portéka, amely itthon is készül, keresztül nem hatolhat. Végső ideje pedig, hogy a magyar társadalom annak e nemzetmentő akciónak szolgálatába álljon s a legnagyobb eréllyel utasitson vissza mindent, ami nem ennek a földnek terménye vagy készitménye.

Ezeket a gondolatokat sugalta nekünk az üzleteken látható reklám-tábla:

A rongy.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

I.

Hajnalfelé egy könyörgés volt már valamennyi cigánynak a szeme, hogy: az Uristen áldja meg az urakat, ne huzassák tovább is a „Kerek ez a zsemlyé"-t. Ezt huzatta tudniillik éjfélelőtti tizenegy órától kezdve az az öt kivasalt arcu megyei ur, akik a kávéház asztalán kombinált hadgyakorlatokat rendeztek a pezsgős palackokból.

Szinben a hangulatot nagyon bajos kifejezni, mert egy zagyvalék volt már ott a levegő, a zene, a beszéd, minden. Mert a levegőt majdhogy harapnivalóvá tette a füst, a zene kalamajkót járó hangzavar lett, a társalgás meg vitustáncot járt.

Veéry Pál ur volt a duhajkodás hőse. Az ő tiszteletére rendezték azt a hétszer görbe estét: most nevezték ki vármegyei másodaljegyzőnek — és mert tombolt benne a szerénység: ő volt az ünnepség vezetője. Kivüle még négyen versenyeztek a pálmáért: ki issza a többit az asztal alá, ellenben eddig még egyiknek sem sikerült elnyernie a babért, mert valamennyi palack az asztalon volt és ők sem szórakoztak még az asztal alatt.

A cigányok kegyelemkérő tekintetének ugy látszik mégis megvolt a hatása, közel voltak ahhoz, hogy más helyütt folytatják a pezsgős üvegek manővrirozását. Egyszerre a diadal vonása pattant ki Veéry arcára, amint a kávéház tulsó sarkába pillantott:

— No né! A doktorka! Tessék: a szolid és erényes életét élő bácsi, aki hajnali tudomisén hány órakor egy pohár viz mellett gubaszt.

A többiekből dült a kacagás, Veéry pedig mindenképp szellemes akart lenni:

— Vagy talán ezt is Eszkuláp parancsolta meg követőinek? Ugyan mindenféle Szent Gelérusz áldja meg: jöjjön már ide közibénk!

Berla doktor, egy vibráló nézésü fiatal ember, aki eddig ujságok mögé temetkezve ült a kávéház másik végén, ugy gondolkozhatott, hogy a filozófoknak nem minden esetben, de a becsipett embernek mindig igazat kell adni. Fölkelt hát és odament a kompániához.

— Miképp került maga ide, doktorka? — kérdezte még mindig csodálkozó tekintettel Veéry.

Amaz minden hangsulyozás nélkül, egyszerüen beszélt:

— Fájt a fejem. Nem tudtam aludni. Lejöttem egykicsit ujságot olvasni.

Az öt bácsi hahotába tört ki:

— No szép kis szórakozás hajnali három órakor.

Veéry uj szivarra gyujtott:

— Ha szépen megkérem, doktorka, iszik velünk egy pohárral, ugy-e?

A másik mosolygott:

— Az ugyan nem mondható valami józan diétának, hogy éhgyomorra pezsgőt igyék valaki, különösen, ha az a valaki: orvos, no de nem baj. Éljen! — szólt poharat fogva.

— Kicsoda? kérdezte Veéry.

— Miattam akár az egyptomi kedive, — nevetett Berla doktor.

Veéry kuszált nézete egyenesebb lett:

— Jól van. Éljen az a kédive ur, vagy kicsoda, de csak második sorban. Ki a vivát először?

A doktor arca derüs maradt:

— Föltétlenül az, akit ön akar.

— No, megmutatom, hogy én szeretem a doktorokat, iszunk hát az ön főnöke, a kórházi főorvos feleségének az egészségére.

És koccintottak, de mintha valami kellemetlen homály borult volna a doktornak a tekintetére.

Egyik ficsur — valami tizennyolc éves lehetett és örült, hogy ő ma Mummot iszik, egészen komolyan — a földkerekség legártatlanabb képével fordult Veéry felé:

— Te Pali, bizonyisten irigyellek.

Talán a távol morajló vészt érezte meg a doktor lelke, mert váratlanul ő vágott közbe:

— Ugyan miért irigyli Veéry urat?

A zöld kis ficsur felöltötte a jelentőséggel teli arcát.

— No, hallja, hát csak nem utolsó dolog a főorvosné kegyeivel dicsekédni . . .

A doktor szeméből menten szikra pattant ki.

A teljesen elázni készülő kamaszfiu pedig sóhajtó irigykedéssel rebegte:

— Volnék tiz esztendővel öregebb! . . .

Veéry eddig boldog megelégedettséggel hallgatta a párbeszédet. Nem tartotta szükségesnek, hogy közbeszóljon. Most egyszerre felütötte a fejét:

— Te gyerek, mi volna akkor, ha öregebb lennél?

A kis mummozó csettintett egyet a nyelvével:

— Hát elcsakliznám a kezed alól az asszonykát.

Schicht takarék szappan. (Ez a fölirás sem magyar.) Vajha utat találnának e gondolatok első sorban a magyar kereskedők, másodsorban minden magyar házigazda és háziasszony lelkébe és vajha vásárlásaiknál e gondolatok értelmében cselekednének is. Nemcsak száz és száz milliót mentenének meg a magyar nemzetnek, hanem vele egyszersmind millióknak mentenék meg a mindennapi kenyerét és biztositanák azokat a fontos javakat, amelyek a biztos mindennapi kenyérhez füződnek.

Csakhogy oda a lelkeket átható erős, hatalmas mindent átölelő sovinizmus kell. Fájdalom, éppen ez a sovinizmus hiányzik a magyar nép lelkéből.

Gondoskodás a nép jólétéről.

Csendben, reklám és dicshimnuszok zengése nélkül kezdte meg két esztendő előtt működését a gazdasági munkás pénztár s most, aránylag oly rövid időnek leforgása után látjuk, hogy Darányi miniszter alkotásának korszakalkotó jelentősége van. Rövid élete alatt olyan eredményeket, olyan sikereket ért el ez a pénztár, amelyet, sajnos, igen kevés uj magyar intézménynél tapasztaltunk, s amelyet teljes mértékben megbecsülni annál is inkább okunk van, mert ez az intézmény reálisan és humánusan karolja fel a nemzet alacsonyabb rétegeinek, tehát a fundamentumának érdekeit.

A nemzetnek ezt a rétegét állandóan métely fenyegeti. Hol a felforgató tanokkal akarják a haza ellenségei a társadalmi rend ellen izgatni, hol a középkor lelki sötétségét terjesztik benne azok, akiknek ez a sötétség az éltető elemük.

A népet eddigelé alig védelmezte más a mételyezés ellen, mint a csendőrszurony, a kirendelt katonaság Manlicher fegyvere és szomoru tapasztalatok igazolják, hogy a védekezés e módja amilyen barbár, olyan igazságtalan.

Csakis a munkások érdekeit helyesen felkaroló intézményekkel óvhatjuk meg népünket e métely ellen és tarthatjuk meg a haza számára. És ilyen intézménynek bizonyult a gazdasági munkás és cselédpénztár, melynek tagjai már háromszázezernél jóval többen vannak s ez a szám napról napra szaporodik. A pénztár derekasan és becsületesen teljesitette feladatát és mindenütt megnyerte a nép bizalmát. Akik ismerik a népet, milyen bizalmatlan és elfogult az urak ujitásával szemben, azok kellő mértékben tudják méltányolni azt az eredményt, amely a nép bizalmának elnyerésében áll. Ime hosszas és haszontalan kisérletezés után végre sikerült megtalálni az intéző köröknek azt az orvosságot, melynek türelmes és célszerü használásával a föld népének nagy sebeit behegeszteni lehet. Ez orvosság a cseléd és munkáspénztár.

Ezért ismételten üdvözöljük a földmivelésügyi miniszter azt az ujabbkeletü alkotását, mellyel a pénztár hatáskörét oly alaposn kibővitette, amennyiben azt a temetkezési és kiházasitási egyesületek jogkörével is ellátta. Ezzel a kibővitéssel a pénztár egészen a nép lelkéhez férkőzött.

Tudvalevő, hogy milyen nagy szerepet játszanak a mi népünk életében a temetkezési és kiházasitási egyesületek, melyeknek sok százezerre rugó tagja van. Alig van nagyobb községe az országnak, amelyben kiházasitási vagy legalább temetkezési egyesület nem volna. A szegény ember, aki küzködéses munkájával telt életében nem tud arról gondoskodni, hogy jól éljen, legalább azt az egyet akarja magának biztositani, hogy halála után illő keresztény módra helyezzék az örök nyugalom helyére. A kiházasitási egyesületekbe való lépés pedig az ideálja minden szegény zsellérnek és vagyontalan hajadonnak.

Most a gazdasági munkás és cselédpénztár mint temetkezési és kiházasitási pénztár is, sokkal hathatósabban szolgálja ezt a szociális célt. Mert állami intézmény lévén, a legszilárdabb és legbiztosabb, amit e nemben alkotni lehet. Ez fog immár a nép rendelkozésére állani, hogy itt biztositsa magát. Nem lesznek többé panamák, nem kallódik el a nép keservesen összetakaritott pénze. Ime, ez a munkás és cselédpénztár kibővitésének közvetetlen eredménye!

Ez az állami intézmény az, amellyel az állam a legszorosabban forrhat össze a néppel s ezért ezt az intézményt, ha áldozatok árán is, folyton tökéletesbiteni és szélesbiteni kell, mindaddig, mig csak minden szegény ember a tagja lesz. — S ebben a munkában támogassa minden erejével az államot a müvelt és vagyonos magyar társadalom!

HIREK.

— **Az egyházmegye uj beosztása.** *Hornig* Károly br. megyés püspök az egyházmegyét ujra osztotta be. Vármegyénk beosztása a következő:

1. Füredi kerület. Esperes Szkladányi József, palaznaki plébános, Helyettes esperes és tanfelügyelő: Vurgrich Ágoston felsőőrsi prépost-plébános. Plébániák: Aszófő, Felsőőrs, Füred, Palaznak, Tihany, Vászoly.

2. Monostorapáti kerület. Esperes: Bakacs Imre, monostorapáti plébános. Helyettes esperes és tanfelügyelő: Pálics János, petendi plébános. Plébániák: Csicsó, Kővágóörs, Monostorapáti, Petend, Szentbékálla, Tihanyfélegd.

3. Tapolcai kerület. Esperes és tanfelügyelő: Bognár Károly, tóti plébános. Plébániák: Badacsonytomaj, Gyulakeszi, Halláp, Lesencetomaj, Nemesvita, Tapolca, Tóti, Tördemic.

4. Keszthelyi kerület. Esperes: Szabó Antal, szentgyörgyi plébános. Helyettes esperes és tanfelügyelő: Fekete Gergely, zsidi plébános. Plébániák: Alsópáhok, Karmacs, Keszthely, Nemesbük, Rezi, Sármellék, Szentgyörgyvár Zalaszántó, Zsid.

5. Sümegi kerület. Esperes: Andalits Lajos, nyirádi plébános. Helyettes esperes és tanfelügyelő: Szanyi Ferenc, csehi plébános. Plébániák: Csabrendek, Csehi, Gógánfa, Gyömörő, Káptalanfa, Mihályfa, Nyirád, Sümeg.

6. Szentgróti kerület. Esperes és tanfelügyelő: Takáts József pakodi plébános. Plébániák: Kisgörbő, Pakod, Tekenye, Türje, Zalabér, Zalakoppány, Zalaszentgrót, Zalaszentlászló.

7. Kiskomáromi kerület. Esperes és tanfelügyelő; Juk József, galamboki plébános. Plébániák: Galambok, Kiskomárom, Merenye, Nagyrada, Oroszlony-Baksaháza, Szabar, Zalavár.

8. Kanizsai kerület. Esperes és tanfelügyelő: Király Elek, hahóti plébános. Plébániák: Bakónak, Felsőhahót, Gelse, Homokkomárom, Murakeresztur, Nagykanizsa, Nagyrécse, Zalaszentbalázs.

9. Pacsai kerület. Esperes és tanfelügyelő: Illés István, pacsai plébános. Plébániák: Csány, Dióskál-Palkonya, Kehida, Pacsa, Rád, Szentpéterur, Zalaapáti, Zalaszentmihály.

10. Kapornaki kerület. Esperes: Szüts Móric, nagykapornaki plébános. Helyettes esperes és tanfelügyelő: Vajda János, nemesapáti plébános. Plébániák: Bezeréd, Csatár, Csács, Nagykapornak, Nemesapáti, Szentlászlóegyháza, Szepetk, Zalaszentiván.

— **Esküvő.** Pálinkás Zoltán okl. jegyző f. hó 22-én déli 12 órakor oltárhoz vezette a csabrendeki róm. kat. templomban Németh Juliskát, Németh Géza csabrendeki földbirtokos kedves leányát.

Korodi Simon dr. keszthelyi fogorvos november 2-án lép házasságra Billic Cilla kisasszonnyal Pápán.

— **Iskolaavatás.** Folyó hó 19-én megható szép ünnep volt Dabronc községben. Az ujonan épült róm. kat. elemi népiskolát avatták fel. Meg is érdemelte a szép felavatást, mert a mai kor igényeinek megfelelő szép épület, ugy hogy mindenkit meglepett. Az egyházi szertartást Fehér Lajos zalagógánfai plébános végezte. A beszentelés után szép egyházi beszédben a lelkükre kötötte a szülőknek, hogy gyermekeiknek iparkodjanak megadni a kellő nevelést a tanittatás által és — e szép ujonan épült és felszentelt iskolát becsültessék meg velök. Mise után kezdődött az iskolaünnep a Szózattal. A tanulók négyes sorban nemzeti lobogó alatt a Rakóczi induló mellett vonultak vissza az iskolához, hol négy tanuló hazafias verset mondott el. Ezután Sárváry József tanitó lendületes szavakban ecsetelte a szülők, egyházi s világi elöljárók viszonyát az iskolához. Lelkükre kötötte tanitványainak, hogy azokról, akik értük ezt a szép áldozatot hozták, buzgó imákban, amikor csak tehetik, megemlékezzenek. Azután Fehér Lajos plébános megdicsérte a tanulókat, a király éltetésével az ünnepet bezárta, mire a tanulók a Himnuszt énekelték. Délután az ünnepély valóságos népünneppé fejlődött, hol a fiatalság táncra perdült, az öregek pedig vidám poharazás mellett gyönyörködtek a fiatalok mulatságában.

— **Az ország cimere.** Az ország cimerét ipartermékeken csak a miniszter engedelmével lehet használni. A belügyminiszter most nagyfontosságu elvi határozatot hozott ebben a kérdésban. Egy budapesti óratok készitő arra kért engedelmet, hogy az óratokokon alkalmazhassa az ország cimerét. A miniszter kimondotta, hogy ha cimer az iparcikken csak diszitésének használják, ahhoz nem kell külön engedelem.

— **Szőlőtanfolyam.** A Tapolcán folyó évben tartott szőlő- és borgazdasági tanfolyam utolsó szaka folyó hó 22-én nyilvános vizsgálattal végződött. A vizsgálat fölött ugy a tapolcai vincellériskola igazgatósága, mint a Zalavármegyei gazdasági egyesület képviselője, ifj. Voigt Ede, valamint a jelenlevő vendégek is a legnagyobb megelégedésöket nyilvánitották. A tanfolyamot végzett tanitók nevében Gróf Mihály megható beszédben mondott köszönetet Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek, a tanári karnak, majd a vendégeknek, igérte, hogy a magyar tanitók az uj irányu szőlőmüvelés terjesztésének valódi apostolai lesznek. A tanfolyamon részt vettek: *Baán* Károly (Herkály-puszta, Komáromnegye). *Benkő* Sándor (Bucsu-Szent-László), *Bódiss* Géza (Hedrahely, Somogymegye), *Bányi* Zsigmond (Csönge, Vasmegye), *Füzesi* János (Alsó-Zsid), *Gróf* Mihály (Barcs), *Gyömörei* Miksa (Zala Lövő), *Hajós* Sándor (Sümeg), *Horváth* István (Palaznak). *Keller* Zoltán (Szt-Jakabfa), *Keszler* Zoltán (Lesence-Istvánd), *Kiss* Károly (Baksa), *Kovács* Sándor (Ság, Vasmegye), *Krompaker* János (Hahót), *Markovics* János (Orosztony). *Mois* Gyula (Völgyi-falu), *Német* József (Kondorfa, Vasmegye), *Németh* Kálmán (Magyar-Lak, Vasmegye), *Polónyi* György (Vászoly), *Tihanyi* Lajos (Rác-Kanizsa), *Tulipán* Zsigmond (Pápa-Teszér, Veszprémmegye), *Váci* Sándor (Szt-Kir.-Szabadja, Fehérmegye) és *Virág* Géza (Győrvár).

— **Szüret.** A mult hét folyamán hordóba szürték gazdáink a szőlő termését. Bizony mögötte marad ez az utóbbi évek termésének. Ha mennyiségre imitt-amott el is éri a tavalit, minőségre bizony jócskán alatta marad. A régi vig szüretekről pedig, midőn folyton huzta a cigány, nótaszótól zengett a hegyoldal reggeltől estig s közben-közben ropogós csárdásra is keltek a szedők: no erről ne is beszéljünk. Megsavanyodott az emberek kedélye, akár az idei must. A borvásár még nem igen indult meg. Kisebb eladások voltak 30—38 fillérig. — Csabrendeken a szüretet a héten kezdik. Egyesek, akik már leszüreteltek, 50 52 fillérjével adták el mustjokat.

— **Országos vásár.** Dömötörnapi országos vásárunk f. hó 24-én volt. Nem valami tulságos nagy sokadalom gyült egybe erre az őszi vásárra. Csupán a portékás sátrak között volt nagyobb népáradat, mig egyebbütt nagy hézagok voltak. Káposztát azonban tömérdeket árultak. A nagy Flórián-tér és az új-ucca egy része csakugy zöldellet a rengeteg káposztafejtől. Olcsó is volt. A legszebbnek száza 5 kor. Alma méreje 6—8, dióé 9—10 kor. volt. A marha vásár kicsiny volt. A fölhajtott állatok szama alig ütötte meg az 1500-at, amiből 300-on felül került eladásra.

— **Tejszövetkezetek.** A keszthelyvidéki tejszövetkezet megvalósitása ügyében Sztankovics János gazd. tanint. tanár, mint a Keszthelyvidéki Gazdakör titkára élénk tevékenységet fejt ki. A tejszövetkezetre eddig 120 üzletrészt jegyeztek. Kidolgozták az alapszabalytervezetet is, szóval a szövetkezet megvalósitása biztos lépésekkel halad előre. Berger Károly gazd. tanintézeti intéző buzgólkodása következtében pedig Zala-Szántón, Zsid és Vállus községek belevonásával szintén törekszenek tejszövetkezetet szervezni. Hát Sümegen?

— El-e?

— De el ám!

— Veéry ajkára szuverén mosoly suhant!

— Szüless meg akkor még egyszer, kicsikém! Szeretném azt az eleven embert látni, aki azt az asszonyt az én kezemről elüti! . . .

Berla doktor hidegen, külső izgalom nélkül felkelt.

— Hová megy? — kérdezték csodálkozva.

A doktor hangja maró volt:

— Akár inkább butikba, ahol nincs ugyan megyei második aljegyző, de zsákhordó sem, aki hazudik: asszonyról hazudik.

II.

A két rendőngótos ur komolykodott, mint akiken a világbéke nyugszik.

A doktor szava jég volt, de nem igen lehetett volna rajta léket törni: szilárd volt és tömör.

— Uraim, természetes, hogy a segédeim rendelkezésükre fognak állni. Engedelmükkel azonban egy pillanatra eltérek a formáktól és tudtukra adnék valamit.

A két redengót vértelen maradt.

— Azt, — folytatta Berla doktor: — hogy ez a megverekedés nem lesz megoldás. Asszonyról, uri asszonyról hazudott egy ur: rongy lett belőle. Ez a megverekedés ujból lovaggá üti őt, a rongyot pedig félre szokás dobni.

A két redengót meghajtotta magát:

— Ez a rongy a mi segitségünkkel nem lesz lovag. Mi csak sértésről tudtunk, részletről nem. A rongyot félre szokás dobni . . .

Fáy Nándor.

— **Vásárok.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Zalavármegye területéhez tartozó Zalaegerszeg r. t. városban a f. évi november hó 80-ra eső országos vásárt ez évben kivételesen folyó évi december hó 1-én, a f. év december hó 28-ra eső országos vásárt ez évben kivételesen f. évi december hó 29-én tartsák meg.

— **Könyöradomány gyüjtés.** A belügyminiszter a bucs szent-lászlói izraelita hitközségnek megengedte, hogy templomépitési költségek beszerzése céljából az ország területén, azonban csakis saját hitsorsosai között 3 hónapon át gyüjtőkönyvvel könyöradományokat gyüjthessen.

— **Becsület.** A sümegi dömötörnapi vásárban Bodor János vidornyaszőlősi lakos eladta az ökreit Mátis Vendel nyirádi lakosnak kerek 200 forintért. Mátis elővette a bugyelláriását s leolvasott Bodor János markába — 4 darab 50 koronását. Bodor János zsebre tette a bankókat s ezzel Álljа Isten! szétváltak. A becsületes Mátis Vendel uram csak otthon, Nyirádon vette észre, hogy az eladónak 200 forint helyett csak 200 koronával fizetett. Másnap reggel bejött Sümegre s innen a még megjáró 200 K-át elküldte Bodornak. Bizony derék ember a Mátis uram! Bodor ürülhet, hogy ilyen becsületes emberrel vezette össze a sors.

— **Hauser János Amerikában.** Megirtuk, hogy Hauser János dr. nagykanizsai ügyvéd okmányhamisitás és csalás miatt kénytelen volt menekülni. A nagykanizsai rendőrség kérésére a budapesti rendőrség is kutatta a fővárosban, de hiába. Most New-Yorkból érkezik hir, hogy Hauser már ottan van. Egy asszony irja ezt meg egy nagykanizsai barátnőjének. Találkozott New-Yorkban Hauserrel, aki szörnyen el van keseredve, mert nem tud álláshoz jutni. Minden munkával megelégednék, de nehéz neki találni, mert az ott használt nyelvek egyikét sem birja.

— **Láng miniszter és a vasuti bakter.** Kolosvárott történt a Mátyás szobor leleplezése alkalmával. Láng miniszter szombaton délután érkezett Piski felől Kolozsvárra. Megérkezése után nyomban meghagyta az állomásfőnöknek, hogy este, József Agost kir. herceg érkezésekor senkit se bocsássanak az első vágány közelébe, mert azon fog beérkezni a kir. herceg vonatja.

Félórával a főherceg vonatának érkezése előtt Láng miniszter is megjelent a perronon és az első vágány mellett sétált fel s alá. Nyugodtan szivarozgatott. Egyszerre csak elébe állt egy vasuti bakter és rászólt:

— Tessék innen elmenni!

— Miért? — kérdezte meglepetten a miniszter.

— Mert Láng miniszter ur ő exelenciája megparancsolta, hogy itt senkinek sem szabad járni!

— Se baj! — felelt mosolyogva a miniszter, — majd megkérem Láng kegyelmes urat, hogy nekem kivételesen engedje meg a szabad járás-kelést.

Jó jó, — válaszolt mormogva a bakter — aztán magára vessen a tekintetes ur, ha baj lesz . . .

És ment a dolga után.

— **Plakáttépők.** Hasznos dolgok azok a terjedelmes papirlapok, amiket hirdetéssel mivel telenyomtatva, a falakra ragasztanak. Nemcsak a hirdetőknek, hanem a közönségnek érdekeit is szolgálják. A hirdető e plakáton hivja föl a közönség figyelmét, a közönség pedig hasznos tájékozást nyer róluk. Ezt a közhasznu célt azonban a nálunk kiragasztott plakátok csak kevéssé szolgálják. Jóformán meg sem száradnak a plakátok a falon, már le-épik gonosz kezek. Most vásár előtt is sok plakátot ragasztattak ki az idejövő iparosok, de nyomban le is hasogatták őket. Kártevő kedvtelés ez. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe, vonja kérdőre a plakáttépő suhancokat, mert komoly ember ugy sem teszi azt.

— **Drága pacsirta.** Csak nem akarja a mi népünk megtanulni, hogy legjobb barátait, a kedves kis éneklő madarakat, ne bántsa. Pedig a jóérzésen és saját hasznán kivül Darányi miniszter rendelete is szigoruan tiltja. No ennek a rendeletnek a sulyát megérzi majd ifj. Szijártó György, aki egy kis mezei pacsirtát lőtt agyon sörétes puskájával. Följelentették s most többrendbeli kihágás miatt áll a törvény elé s a kis pacsirta élettelen hullája 40—50 koronába is belekerül. Intő példa legyen másoknak is, hogy az ártatlan, hasznos, kedves kis madarak életére ne törjenek.

— **A vásárban,** *Árvai* József mihályfai cigány sürün hajtogatta a poharakat a dömötörnapi vásárban. Meg is kótyagosodott s ebben az állapotban furcsa kedvtelése támadt. Felült egy lovas fogatára, közébe vágott az egyesnek s egyenesen a fazekasok edényeinek hajtott, hogy mint az egyszeri gróf: sétakocsizást tegyen a törékeny portékák között. Uri passziójának a csendőrök csakhamar véget vetettek s minthogy ezeknek is fölébe akart kerokedni, hát letették a hüvösre. A lakat alatt nagy énekszóval rimánkodásra fogta a dolgot, de ott maradt, mig feje kitisztult s uri passziója lelohadt. Minek is szegény cigánynak a nagyuri mulatság. De hát a bor, ez a koldusból is királyt csinál.

— **Ribillió.** Még jóformán hordóba sem került a szőlő nedve, máris nagy ribilliót okozott október 19-én vasárnap délután Sümegen. Neumark Mihály vendéglőjében mulatott több legény emlitett nap délutánján s a hangulat csucspontra hágván, veszekedéssé fajult. Mészöly Lajos ácslegény jónak látta kereket oldani, de a legnagyobb hős, Éri István, ott maradt a szinen. A rendőrök be akarták kisérni, Éri azonban nagy vitézül ellenállott. A rendőröket, akik megakarták kötözni, ütötte, rugdalta, Kis János őrmesternek pedig egyik ujjába mélyen belecharapott. Kis veje, Jager Sándor cipész ipja segitségére sietett, de ő is megkapta porcióját; Éri késével megszurta. Erre néhány hatalmas nyaklevessel és orrbaütéssel akarták Érit megzabolázni, ugy hogy elöntötte a vér. Mig ez a dulakodás folyt, a fél város népe összefutott a csodára s szájról-szájra szállt, hogy a rendőrőrmester egy legénynek kiverte a lánccal minden fogát. A hir felbőszitette a népet s szinte fenyegető állást vett a rendőrök ellen. Néhány intelligens ember azonban beleavatkozott s a nagyobb bajnak elejét vette. A rendőrök végre is megkötözték a nagy virtusu legényt s minthogy a maga lábán nem akarta a rendőrök szállását elfoglalni, egy arra jövő kocsit foglaltak el s ezen szállitották a dutyiba. Éri az egész uton éktelen káromkodással fenyegette a rendőröket, a kocsit pedig a nép sokasága kisérte egész a városházáig. Szinte estig együtt maradt a csődület s izgatottan tárgyalta az esetet. A ribillióból az a tanulság, hogy hasonló esetekben a csendőrök segedelmét kell igénybe venni. Ezek segélyével sokkal kevesebb hühóval és békésebben lehet majd a rendet helyreállitani s nagyobb veszedelemnek elejét venni.

— **Állategészség.** A legutóbbi hivatalos kimutatás szerint Zalavármegyében a mult héten lépfene 5, veszettség 2, takonykór 1, ivarszervi hólyagos kiütés 6, rühkór 2, sertésobránc 4, sertésvész pedig 48 községben volt. E 48 községből csakis egy esik a mi járásunk területére: Szőc.

— **Oroszországnak** a világtörténelembe való beleszólását kezdi rajzolni a Nagy Képes Világtörténet 170. füzete. Ez a hatalmas nép, mely nagyságára fél Európával vetekedő gazdag mezőit és jégboritotta rónáit lakja, a természetes, szinte állati erőnek felülmulhatatlan képe. Nemzeti karakterében megvan éghajlatának zordon egyhangusága, egének borultsága. Annyi erő és nyugalom van benne, mint a Volgában, az ő nemzeti folyójukban, mely széles medrében lassan hömpölygeti iszapos, szőke habjait. Ez a hatalmas nemzet méltó uralkodót nyert végre Katalin cárnőben, kit Nagy Fridrik nem hiába hasonlitott Xeno görög császárnéhoz és Medici Máriához; trónját férjének és rokonának holt testén épitette fel. Egészen magaslatán állott kora müveltségének és nagy sulyt helyezett arra, hogy folytonos összeköttetésben legyen a francia irodalom legfőbb képviselőivel, különösen Voltaire-el és Diderot-val. El volt határozva európaivá tenni Oroszországot nemcsak hatalmi tekintetben, hanem müveltségre nézve is és legalább személyes eljárását tekintve, humánusabb volt, mint bármely előbbi fejedelem. II. Fridrik és József mellett ő legkitünőbb képviselője a felvilágosodott abszolutizmusnak. Katalin cárnőről szól a Nagy Képes Világtörténet most megjent 170. füzete. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** A jónevü L. vendéglős nemrég eladta üzletét, hogy San-Franciszkóban élő gyermekeihez költözzék. Körülbelül 60.000 koronával kelt utra. Ismerősei alig gondoltak már reá, mignem itthon az a hir terjedt el róla, hogy L.-et Brémában, midőn az Amerika felé induló hajóba akart szállni, ügyes zsebmetszők teljesen kifosztották. Ugyanezen időtájt L.-nek egyik ifjukori barátja egy hosszu panaszos levelet kapott, melyben L. igazolja a hirlapközlemények valódiságát és arra kéri O. barátját, hogy jönne segitségül azonnal Brémába. A baráti kötelék folytán O. azonnal odautazott. S ma, O. felesége, a következő meglepő levelet kapta férjétől: „Képzeld csak, hogy L.-nek a nagy pechje mellett minő nagy a szerencséje! A gazemberek kilopták zsebéből a pénzzel telt tárcát és ezt kiüritve, eldobták. A rendőrség megtalálta a tárcát és ebben nem talált egyebet, mint egy sorsjegyet, melyet L. a Török A. és Társa bankházánál, Budapest, VI., Teréz körut 46/a, mely tudvalevőleg hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték üzlet, vásárolt. Közben az osztálysorsjáték húzásai voltak s te emlékszel reá, hogy elutazásom előtt Töröktől húzási jegyzéket kértem. Amint L. sorsjegyét mutatta, anélkül, hogy bármire is gondoltam volna, megnézem a sorsolási jegyzéket és látom, hogy L. sorsjegyét nagy nyereménynyel húzták ki. Képzelheted, mennyire örült ennek L. barátom.“

— **Sirmécsek** fém kupakban sokkal jobbak a kellemetlen szagu pislogó faggyumécseknél. A szél el nem oltja és fényesen világit több órán át. Kapható Darnay Kálmán kereskedésében Sümegen. 1 darab ára 10 fillér.

SÁRCIPŐ
(GALOSNI)
párja 2·50 K., duplaerősé (csak uraknak) 3·30 K.
Würzburger Jakabnál,
Sümegen.

Megérkeztek
a legujabb őszi és téli divatszövetek; miért is ajánlja ezeknek legpontosabb és legolcsóbb elkészitését
GRÜNFELD J.
uri szabó,
ezelőtt Epstein Vilmos A. Sümegen.

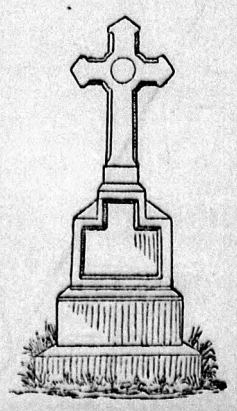
PENTZ MIHÁLY
KŐFARAGÓ-MESTER
SÜMEGEN.
Nagy sirkő-raktár
bel- és külföldi márványokból, granit és sienitből, stb. kövekből.
Elvállal és készit: siremlékeket, uti kereszteket, Szent Háromság szobrokat, kriptakat, épület munkákat s minden e szakmába vágó munkákat és javitásokat . . . .
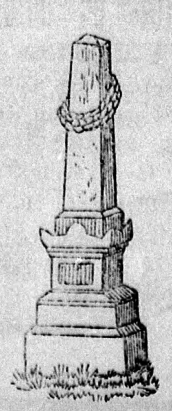

JANKÓ ÁRPÁD
cipészmester,
SÜMEGEN.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a őszi idényre a legjobb minőségü bőrből, legfinomabb kidolgozásu és tartós **uri-, női-, gyermekcipőket és orosz-bagaria csizmákat** készitek a legolcsóbb árért, a n. é. közönség teljes megelégedésére.

A n. é. közönség bizalmát és b. pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

JANKÓ ÁRPÁD
cipészmester,
Sümegen.

43—52.

502. végrh. szám. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a sümegi kir. járásbiróságnak 1902. évi V. 304/2. számu végzése következtében Bárdió Ferenc dr. sümegi ügyvéd által képviselt Kozma Hermina fj. Krausz Sándorné javára Krausz Sándor szentgróti lakós ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1902. évi szept. hó 30-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 2878 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. füszer porcelán, rövidáruk, bolti berendezés és mérlegek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sümegi kir. járásbiróság 1902-ik évi V. 304/2. számu végzése folytán 3000 kor. tőkekövetelés és ennek 1902. évi szept. hó 29-ik napjától járó 5%-os kamatai és eddig összesen 165 kor. 01 fill. biróilag már megállapitott költségek erejéig **Zalaszentgróton** leendő eszközlésére **1902. évi november hó 5-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Sümegen, 1902. évi október hó 18-ik napján.

Szidnai kir. bir. végrehajtó.

Üzletáthelyezés.

A t. közönségnek van szerencsém szives tudomására jutattni, hogy **Sümegen** Kossuth Lajos-uccában levő

épület- és butor-asztalos üzletemet

a **PETRICS-féle házba,** a Darnay-féle vaskereskedés szomszédságába helyeztem át és gazdagon fölszerelt **érc- és fakoporsó raktárral** bővitettem.

Gyászesetek alkalmával a temetkezés teendőit: u. m. a ravatalozást, a halottas szoba diszitését stb. elvállalom.

A t. közönség nagyrabecsült pártfogását kéri

tisztelettel

KLAFFL LAJOS
épület- és butor-asztalos.

JEGYZÉKE az 55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben.
1.000.000 korona.

Az összes nyereményeket 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetődik.

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
2	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	50000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
3	„ „	25000
8	„ „	20000
8	„ „	15000
36	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
437	„ „	2000
803	„ „	1000
1528	„ „	500
140	„ „	300
34450	„ „	200
4850	„ „	170
4850	„ „	130
100	„ „	100
4350	„ „	80
3350	„ „	40
55,000	nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk!

Kilenc millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára ujból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

pénznyereménynyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **tizennégy millió 459,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerü betétjei a következők:

egy nyolcad	(1/8)	frt —·75	vagyis	1·50	kor.
„ negyed	(1/4)	„ 1·50	„	3·—	„
„ fel	(1/2)	„ 3·—	„	6·—	„
„ egész	(1/1)	„ 6·—	„	12·—	„

A sorsjegyeket *utánvettel* vagy a *pénz beküldése* ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendeléseket kérünk, azonnal de legkésőbb

folyó év november hó 2-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa
BANKHÁZA
Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körut 46/a. Fiókok: 1. Váczi-körut 4. 2. Muzeum-körut 11. 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és Tsa bankháza
Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget
) utánvételezni kérem
) postautalványnyal küldöm.
) mellékelem bankjegyekben (bélyeg) ..... kor. összegben

A nem tetsző törlendő.

Pontos czim.

Finom orosz és chinai téát,
kitünő téa-rumot
és mindennemü
likőrt
ajánl
nagy választékban
Würzburger Jakab cég
Sümegen.

A
Brázay-féle
sósborszesz
nélkülözhetlen háziszer.
Kapható mindenütt.

Nyomatott Horvát Gábor könyvnyomdájában, Sümegen.